

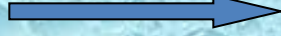
HASTANE İÇİNDE OLUŞABİLECEK ATIKLARIN ÜNİTE İÇİNDE TOPLANMASI, TAŞINMASI VE GEÇİCİ DEPOLANMASI

Şeyda GÜNER
Çevre Mühendisi
seyda.guner@gmail.com

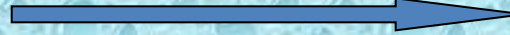

AYRI TOPLAMA

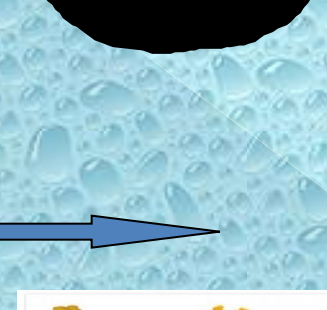
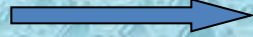
1- Tıbbi atıklar

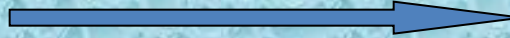
• Kesici-delici atıklar

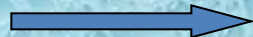
2- Evsel atıklar

3- Ambalaj atıkları

4- Tehlikeli Atıklar

Evsel Nitelikli Atıklar

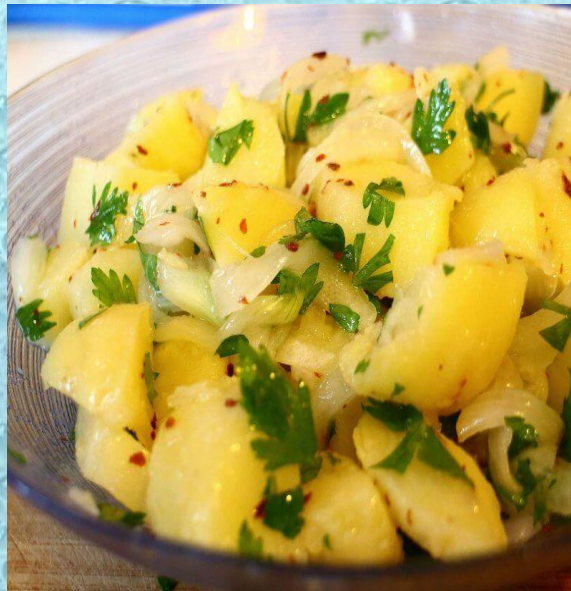
Evsel nitelikli atıklar, tıbbi, tehlikeli ve ambalaj atıklarından ayrı olarak siyah renkli plastik torbalarda toplanırlar.

Ayrı toplanan evsel nitelikli atıklar, ünite içinde sadece bu iş için ayrılmış taşıma araçları ile taşınarak evsel atık geçici deposuna götürülür ve depolanırlar. Evsel nitelikli atıklar toplanmaları sırasında tıbbi atıklar ile karıştırılmazlar.

Karıştırılmaları durumunda tıbbi atık olarak kabul edilirler.

EVSEL ATIK

○ Ambalaj Atıkları

Kağıt, karton, plastik ve metal ambalaj atıkları, kontamine olmamaları şartıyla diğer atıklardan ayrı olarak **mavi renkli plastik torbalarda toplanırlar.**

Geri dönüşüm nitelikli atıklar toplanmaları sırasında tıbbi atıklar ile karıştırılmazlar.

SERUM ŞİŞELERİ (Kullanılmış **SERUM ŞİŞELERİ** ayrı toplanmadan önce, uçlarındaki lastik, hortum, iğne gibi hasta ile temas eden kontamine olmuş materyallerden ayrılır.)

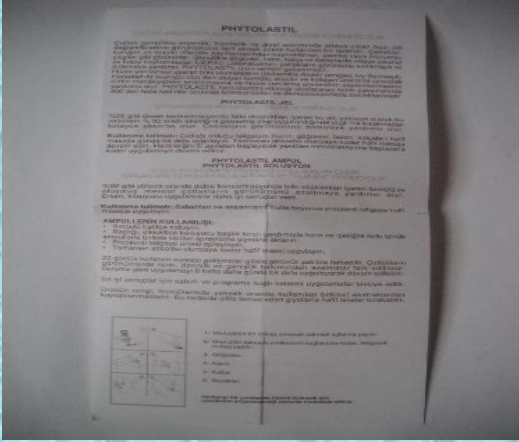
PLASTİK

CAM

KAĞIT KARTON

○ **Tehlikeli Atıklar**

○ **İlaç ve Flakon Şişeleri;**

- Tehlikeli atıklar, tıbbi, tehlikeli ve ambalaj atıklarından ayrı olarak **SARI renkli plastik torbalarda toplanırlar.**
- Ayrı toplanan tehlikeli atıklar, Tehlikeli Atık için ayrılmış depoya götürülür ve depolanırlar.
- Ve yılda iki kez Tehlikeli Atık alan
- lisanslı tesislere gönderilirler.

Tehlikeli maddeler içeren Yüksek Düzey Dezenfektanlar (GLUTERALDEHİD İçeren dezenfektanlar)

Kullanılan kimyasallar(formaldehit, etanol, ksilen, İsopropil alkol, boyalar, hidroklorik asit, amonyak vs..)

Flüoresan Lambalar ve Diğer Civa içeren atıklar

Tehlikeli maddelerle kirlenmiř klima hepa filtreleri

TEHLİKELİ
ATIK
DEPOSU

TEHLİKELİ
ATIK!

DİKKET
TIBBİ

ATIK PİLLER

Tıbbi Atıklar

- Tıbbi atıklar, ilgili sağlık personeli tarafından oluşumları sırasında kaynağında diğer atıklar ile karıştırılmadan ayrı olarak biriktirilir. Toplama ekipmanı, atığın niteliğine uygun ve atığın oluştuğu kaynağa en yakın noktada bulunur.
- Tıbbi atıklar hiçbir suretle evsel atıklar, ambalaj atıkları ve tehlikeli atıklar ile karıştırılmaz.

- **Torbalar en fazla $\frac{3}{4}$ oranında doldurulur, ağızları sıkıca ŞERİTLERLE bağlanır ve gerekli görüldüğü hallerde her bir torba yine aynı özelliklere sahip diğer bir torbaya konularak kesin sızdırmazlık sağlanır. Bu torbalar hiçbir şekilde geri kazanılmaz ve tekrar kullanılmaz.**

HASTANEDE OLUŞABİLECEK TIBBİ ATIKLAR:

- **Enfeksiyöz Atıklar**
- **Patolojik Atıklar**
- **Kesici ve Delici Atıklar**

ENFEKSİYÖZ ATIKLAR

- **-Mikrobiyolojik laboratuvar atıkları**
- **-Kültür ve stoklar**
- **-İnfeksiyöz vücut sıvıları**
- **-Serolojik atıklar**
- **-Diğer kontamine laboratuvar atıkları (lam-lamel, pipet, petri v.b)**
- **-Kan kan ürünleri ve bunlarla kontamine olmuş nesneler**
- **-Kullanılmış ameliyat giysileri (kumaş, önlük ve eldiven v.b)**

Kesici ve Delici Atıklar

Kesici ve delici özelliği olan atıklar diğer tıbbi atıklardan ayrı olarak **delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz**, açılması ve karıştırılması mümkün olmayan, üzerinde “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile **“DİKKAT! KESİCİ ve DELİCİ TIBBİ ATIK”** ibaresi taşıyan plastik içinde toplanır.

- © Bu biriktirme kapları, en fazla $\frac{3}{4}$ oranında doldurulur, ağızları kapatılır ve kırmızı plastik torbalara konur. Kesici-delici atık kapları dolduktan sonra kesinlikle sıkıştırılmaz, açılmaz, boşaltılmaz ve geri kazanılmaz.

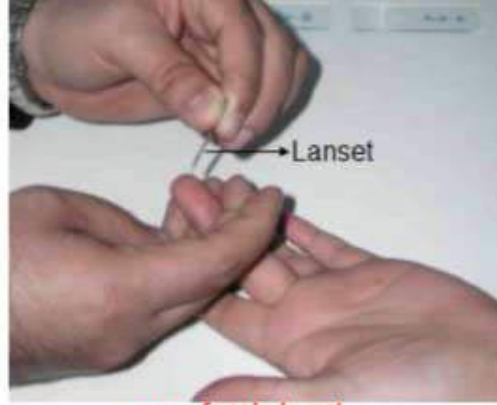
KESİCİ VE DELİCİ ATIKLAR

- **-Batma, delme sıyrık ve yaralanmalara neden olabilecek atıklar:**
- **-enjektör iğnesi,**
- **-iğne içeren diğer kesiciler**
- **-bistüri**
- **-lam-lamel**
- **-cam pastör pipeti**
- **-kırılmış diğer cam v.b**

Şekil 9.1. Parmağın alkol ile temizlenmesi

Şekil 9.2. Parmağın delinmesi

○ **Tıbbi Atıkların Ünite İçerisinde Taşınması**

Tıbbi atık torbaları ünite içinde
bu iş için eğitilmiş personel tarafından,
tekerlekli, kapaklı, paslanmaz metal, plastik
veya benzeri malzemeden yapılmış, yükleme-
boşaltma esnasında torbaların
hasarlanmasına veya delinmesine yol
açabilecek keskin kenarları olmayan,
yüklenmesi, boşaltılması, temizlenmesi ve
dezenfeksiyonu kolay ve sadece bu iş için
ayrılmış araçlar ile toplanır ve taşınırlar.

Tıbbi atıkların ünite içinde taşınmasında kullanılan araçlar **turuncu renkli olacak, üzerlerinde “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile “Dikkat! Tıbbi Atık” ibaresi bulunacaktır.**

- Tıbbi atık torbaları ağızları sıkıca bağlanmış olarak ve sıkıştırılmadan atık taşıma araçlarına yüklenir, toplama ve taşıma işlemi sırasında el veya vücut ile temastan kaçınılır.
- **Atık torbaları asla elde taşınmazlar.**

- **Tıbbi atıklar ile evsel nitelikli atıklar aynı araca yüklenmez ve taşınmazlar.**
- **Atık taşıma araçları her gün düzenli olarak temizlenir ve dezenfekte edilirler.**
- **Araçların içinde herhangi bir torbanın patlaması veya dökülmesi durumunda atıklar güvenli olarak boşaltılır ve taşıma aracı ivedilikle dezenfekte edilir.**

- **Tıbbi atıkların ünite içinde taşınması ile görevlendirilen personelin, taşıma sırasında özel nitelikli turuncu renkli elbise giymesi zorunludur.**
- **Ünite içinde uygulanan toplama programı ve atık taşıma araçlarının izleyeceği güzergah, hastaların tedavi olduğu yerler ile diğer temiz alanlardan, ziyaret, hastane personeli ve hasta trafiğinin yoğun olduğu bölgelerden mümkün olduğunca uzak olacak şekilde belirlenmelidir.**

Tıbbi Atık Kıyafeti ve Yardımcı Malzemeler

Tıbbi Atık Taşıma Aracı

Atıkların Taşınması Esnasında Dikkat Edilecek Hususlar

- Servis hemşireleri ve diğer klinik personeli, **kırmızı renkli, atık torbalarının, dörtte üçü dolduktan sonra,** iyi bir şekilde kapatıldığından emin olmalıdır.
- Hafif olan torbaların ağızları düğümlenmeli, daha ağır olanların ağızları **plastik şeritler** ile kapatılmalıdır. Kesici delici atıkların biriktirildiği kutular da **kırmızı renkli atık torbalarına** yerleştirilmelidir.
-

- **Bu atıkların üretildikleri noktalarda biriktirilmesine izin verilmez.**
- **Servislerde bu atıklar için ayrılmış olan yerde bulunan tekerlekli ağzı kapaklı konteynerlerde biriktirilen atıklar **her gün**, bu atıkların **taşınmada görevli olan personel tarafından** hastanenin zemin veya bodrum katında, yönetmeliğe uygun şekilde inşa edilen **geçici atık depolarına** taşınırlar. Bu işlem için yük asansörleri kullanılabilir.**

- Kişisel korunma önlemleri **mutlaka alınmalıdır.**
- Atıklar **günlük toplanmalı** ve belirlenen **geçici atık depolama** yerine taşınmalıdır.
- Tüm atık üretim noktalarında **yeterli sayıda torba ve konteyner** bulundurulmalıdır.

Tıbbi Atıkların Toplanması,Taşıınması, Depolanması sırasında olabilecek kazalarda alınacak Önlemler

- * Dökülme ve yayılmalarda; kaza alanı** hemen personel ,hasta ve hasta yakınlarının **geliş geçişlerine kapatılır.**
- * Kaza yerinde akıcı bir atık durumu söz konusu ise,** mob, temizlik bezi, talaş gibi emici malzemelerle etrafı çevrilir.
- * Ve atık yönetiminden sorumlu kişi ve enfeksiyon kontrol komitesinden ilgili kişi ye haber verilir.**

- * Katı olan atıklar tıbbi atık toplama personeli tarafından **kırmızı renkli tıbbi atık poşetine** koyulur.
- * Sıvı olan kısımları çektilen bezler ,talaş gibi malzemelerde yine **tıbbi atık poşetine** koyulur.
- * Daha sonra **1/10 oranında** hazırlanmış çamaşır suyu solüsyonu ile en dış bölgeden, atığın döküldüğü noktanın merkezine yani en kirli alana doğru **3 kez silinir.**
- * Kuruması beklenir. **Varsa pencere açılarak ortam havalandırılır.** Ve kaza olan bölge tekrar kullanıma açılır.

- > **Geçici atık deposunda ;**
- > **Tıbbi atıkların** konulduğu bölmenin
- > **temizliği ve dezenfeksiyonu kuru olarak yapılır.**
- > **Bölme atıkların boşaltılmasını müteakiben**
- > **temizlenip, dezenfekte edilmeli ve gerekirse**
- > **ilaçlanmalıdır.**
- > **Temizlik ekipmanı, koruyucu giysiler, atık torbaları ve konteynerler geçici atık depolarına yakın yerlerde depolanırlar.**

-
- **Tıbbi atık içeren bir torbanın yırtılması veya boşalması sonucu dökülen atıklar uygun ekipman ile toplandıktan, sıvı atıklar ise uygun emici malzeme ile yoğunlaştırıldıktan sonra tekrar kırmızı renkli plastik torbalara konulmalı ve kullanılan ekipman ile birlikte bölme derhal dezenfekte edilmelidir.**

- **Hastanemizde Tıbbi Atık deposunda biriktirilen Tıbbi atıklar , Büyükşehir belediyesinin Katı Atık Deponi sahasında bulunan Sterilizasyon Tesisine götürülür.**

